

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง องค์ประกอบในการตัดสินใจของประชาชนในการรวบรวมน้ำมันพืชใช้แล้วของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่เพื่อการผลิตเป็นไบโอดีเซล ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสำหรับใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย ดังนี้

2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้

ความรู้ (Knowledge) นั้น ในทัศนะของฮอสเปอร์ (อ้างใน มาโนช เวชพันธ์ 2532: 15-16) นับเป็นขั้นแรกของพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการจดจำ ซึ่งอาจจะโดยการนึกได้ มองเห็น ได้ยิน หรือ ได้ฟัง ความรู้นี้เป็นหนึ่งในขั้นตอนของการเรียนรู้ โดยประกอบไปด้วยคำจำกัดความหรือความหมาย ข้อเท็จจริง ทฤษฎี กฎ โครงสร้าง วิธีการแก้ไขปัญหา และมาตรฐานเป็นต้น ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ความรู้เป็นเรื่องของการจำอะไรได้ ระลึกได้ โดยไม่จำเป็นต้องใช้ความคิดที่ซับซ้อนหรือใช้ความสามารถของสมองมากนัก ด้วยเหตุนี้ การจำได้จึงถือว่าเป็น กระบวนการที่สำคัญในทางจิตวิทยา และเป็นขั้นตอนที่นำไปสู่พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเข้าใจ การนำความรู้ไปใช้ในการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินผล ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ได้ใช้ความคิดและความสามารถทางสมองมากขึ้นเป็นลำดับ ส่วนความเข้าใจ (Comprehension) นั้น ฮอสเปอร์ชี้ให้เห็นว่า เป็นขั้นตอนต่อมาจากความรู้ โดยเป็นขั้นตอนที่จะต้องใช้ความสามารถของสมองและทักษะในขั้นที่สูงขึ้น จนถึงระดับของการสื่อความหมาย ซึ่งอาจเป็นไปได้โดยการใช้ปากเปล่า ข้อเขียน ภาษา หรือการใช้สัญลักษณ์ โดยมักเกิดขึ้นหลังจากที่บุคคลได้รับข่าวสารต่าง ๆ แล้ว อาจจะโดยการฟัง การเห็น การได้ยิน หรือเขียน แล้วแสดงออกมาในรูปของการใช้ทักษะหรือการแปลความหมายต่าง ๆ เช่น การบรรยายข่าวสารที่ได้ยินมาโดยคำพูดของตนเอง หรือการแปลความหมายจากภาษาหนึ่งไปเป็นอีกภาษาหนึ่ง โดยคงความหมายเดิมเอาไว้ หรืออาจเป็นการแสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อสรุปหรือการคาดคะเนก็ได้

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (อ้างในอักษร สวัสดิ์ 2542: 26) ได้ให้คำอธิบายว่า ความรู้ เป็นพฤติกรรมขั้นต้นที่ผู้เรียนรู้เพียงแต่เกิดความจำได้ โดยอาจจะเป็นการนึกได้หรือโดยการมองเห็น ได้ยิน จำได้ ความรู้ในขั้นนี้ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำจำกัดความ ความหมาย ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ โครงสร้างและวิธีแก้ไขปัญหา ส่วนความเข้าใจอาจแสดงออกมาในรูปของทักษะด้าน “การแปล” ซึ่งหมายถึง ความสามารถในการเขียนบรรยายเกี่ยวกับข่าวสารนั้น ๆ โดยใช้คำพูดของตนเอง และ

“การให้ความหมาย” ที่แสดงออกมาในรูปของความคิดเห็นและข้อสรุป รวมถึงความสามารถในการ “คาดคะเน” หรือการคาดหมายว่าจะเกิดอะไรขึ้น

จากทฤษฎีเรื่องความรู้ของ Bloom (1971 อ้างใน นีออน กลิ่นรัตน์, 2533) ได้แบ่งระดับความรู้ หรือสมรรถภาพสมองของมนุษย์ด้านความคิดความเข้าใจหรือปัญหา (Cognitive domain) ออกเป็น 6 ชั้นใหญ่ ๆ เรียงลำดับจากความสามารถขั้นต่ำสุดไปสู่อันดับสูงสุดซึ่งสามารถนำมาประยุกต์เพื่อการสร้างแบบสอบถามวัดความรู้ได้ดังนี้

1. ความรู้ (Knowledge) เป็นการเรียนรู้ที่เน้นถึงความจำ และการระลึกได้ ที่มีต่อความคิด วัตถุ และปรากฏการณ์ต่าง ๆ เป็นความจำที่เริ่มจากสิ่งง่าย ไปจนถึงความจำที่ยุ่ยาก ซับซ้อน และมีความสัมพันธ์ต่อกัน

2. ความเข้าใจ (Comprehension) เป็นความสามารถทางสติปัญญาที่เกี่ยวข้องกับการสื่อความหมายในลักษณะของการแปลความ ตีความ ช้อความ เก็บใจความ หรือคาดคะเนเหตุการณ์

3. การนำไปใช้ (Application) เป็นความสามารถในการนำสาระสำคัญต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ที่เป็นจริง และที่แตกต่างจากสถานการณ์เดิม เช่น นำหลักของการใช้ภาษาไทยไปใช้สื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ได้ถูกต้องและเหมาะสม เป็นต้น

4. การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นความสามารถในการแยกแยะวัตถุ หรือเนื้อหาออกเป็น ส่วนย่อย ๆ ที่มีความสัมพันธ์กัน และศึกษาความสัมพันธ์ของส่วนย่อยกับส่วนย่อย และ ส่วนย่อย กับส่วนใหญ่ เช่น เช่น คน 2 คน มองดูต้นไม้ต้นเดียวกัน คนแรก วิเคราะห์ต้นไม้ ออกเป็น 4 ส่วน คือ ราก ลำต้น ใบ และ ดอก ส่วนคนที่สอง วิเคราะห์ต้นไม้ ออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนบนดิน และ ส่วนใต้ดิน เป็นต้น

5. การสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นความสามารถในการนำส่วนย่อย ๆ หรือส่วนใหญ่มารวมเข้าด้วยกันให้เป็นเรื่องเดียวกัน เป็นเรื่องของกระบวนการรวมส่วนต่าง ๆ ของเนื้อหาสาระเข้าด้วยกัน เพื่อสร้างรูปแบบหรือ โครงสร้างที่ไม่ชัดเจนมาก่อน เป็นกระบวนการที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ แต่คิดภายในขอบข่ายของงานหรือปัญหาที่กำหนดให้

6. การประเมินค่า (Evaluation) เป็นความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับความคิด ค่านิยม ผลงาน วิธีการ และเนื้อหาสาระ โดยมีหลักเกณฑ์หรือมาตรฐานที่เหมาะสมในการพิจารณาตัดสินใจ การประเมินผลเป็นขั้นพัฒนาทางความคิดที่สูงสุดของขั้นพุทธิลักษณะ ซึ่งเป็นความสามารถที่ต้องใช้ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ เข้ามาร่วมในการพิจารณาการประเมิน

อย่างไรก็ตาม ความรู้ความเข้าใจของมนุษย์สามารถวัดได้ ซึ่งการวัดความรู้ทางด้านสติปัญญาที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการใช้ความคิดความจำ เครื่องมือที่ใช้วัดความรู้มีหลาย

ชนิด แต่ละชนิดมีความเหมาะสมกับการวัดความรู้ตามคุณลักษณะที่แตกต่างกันออกไป เครื่องมือที่ใช้วัดความรู้ที่นิยมใช้กันมาก คือ แบบทดสอบ (Test) ซึ่งแบ่ง ได้ 3 ประเภท (บุญธรรมกิจปริดาปริสุทธิ, 2533) ได้แก่ แบบทดสอบแบบให้ลงมือกระทำ (Performance test) แบบทดสอบแบบเขียนตอบ (Paper-pencil test) แบบทดสอบแบบปากเปล่า (Oral test) ในการวัดความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวัด โดยให้นักศึกษาลงมือกระทำในแบบทดสอบชนิดแบบเลือกตอบ มี 4 ตัวเลือก

2.2 ความรู้เกี่ยวกับไบโอดีเซล (Biodiesel) และการผลิตไบโอดีเซลในประเทศไทย

ไบโอดีเซล

ป๊วย อุ๋นใจ และสยาม ภพลือชัย (2549) ได้อธิบายเกี่ยวกับไบโอดีเซล การผลิตไบโอดีเซล และข้อดีและข้อเสียของไบโอดีเซล ไว้ดังนี้

ไบโอดีเซล (Biodiesel) คือ น้ำมันที่นำมาใช้ทดแทนน้ำมันดีเซล ที่ได้มาจากน้ำมันพืชและไขมันสัตว์ทุกชนิด ในประเทศไทยเริ่มขึ้นเมื่อ พ.ศ.2528 โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีกระแสพระราชดำริ ให้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์สร้างโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มขนาดเล็ก ที่สหกรณ์นิคมอ่าวลึก จังหวัดกระบี่ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มบริสุทธิขนาดเล็ก ที่ศูนย์การศึกษาการพัฒนาพิภพทอ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส และได้ทดลองใช้น้ำมันพืชเป็นเชื้อเพลิง สำหรับเครื่องยนต์ดีเซล เริ่มต้นตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ.2543 โดยทดลองใช้กับเครื่องยนต์ดีเซลของกองงานส่วนพระองค์ที่วังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และได้มีการวิจัยต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง จนปัจจุบันราคาน้ำมันดีเซลได้ปรับตัวสูงขึ้น เกิดความคุ้มค่าต่อการลงทุนทุก ๆ ด้าน ที่จะนำไบโอดีเซล นำไปใช้ในเชิงพาณิชย์

กระบวนการผลิตไบโอดีเซล คือการนำเอาน้ำมันพืชหรือไขมันสัตว์ มาผ่านกระบวนการทางเคมีกับแอลกอฮอล์ โดยมีกรดหรือด่างเป็นตัวเร่ง จะได้เอสเทอร์หรือไบโอดีเซล กับกลีเซอริน (Glycerol) ไบโอดีเซล หรือชื่อทางวิทยาศาสตร์ คือ เมทิลเอสเทอร์ / เอสทิลเอสเทอร์ มีคุณสมบัติคล้ายกับดีเซลมากที่สุด ใช้กับเครื่องยนต์ได้เลยถ้าหากกระบวนการผลิตนั้น ได้บริสุทธิ์ ถ้าหากไม่บริสุทธิ์ก็จะมีปัญหาอยู่บ้าง กับหม้อกรองน้ำมันและห้องเผาไหม้ ปุ่มและหัวฉีด กระบวนการทางเคมีนี้เรียกว่า ทรานส์เอสเทอร์ริฟิเคชัน (Transesterification) คือการนำเอากรดไขมันชื่อเป็นเอสเทอร์ (Ester) อย่างหนึ่ง ไปทำปฏิกิริยากับแอลกอฮอล์ใช้กรดหรือด่าง เป็นตัวเร่งปฏิกิริยาทำให้ได้เอสเทอร์ตัวใหม่ คือไบโอดีเซล

การผลิตไบโอดีเซลในประเทศไทย

ปัจจุบันการผลิตไบโอดีเซล มีมากมายหลายแห่งทั่วประเทศ โดยเฉพาะที่จังหวัด เชียงใหม่ อันเนื่องมาจากการส่งเสริมอบรมให้ความรู้ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประกอบกับ สภาวะราคาน้ำมันที่แพงขึ้น แต่ส่วนมากเป็นรายเล็ก ๆ น้อย ๆ ทำใช้เองหรือใช้ภายในกลุ่ม การผลิต ส่วนมากยังไม่ได้มาตรฐานพอ ทำให้มีปัญหาอยู่บ้าง ส่วนที่ทำเป็นธุรกิจจริง ๆ นั้นยังมีน้อยราย มาตรฐาน คุณภาพ น้ำมันจะดีกว่ากลุ่มแรก วิชาการเกี่ยวกับไบโอดีเซลของบ้านเรายังไม่สมบูรณ์ยัง ต้องมีการพัฒนาอีกมาก แต่ก็เป็นที่น่าพอใจ ส่วนมากจะอยู่ที่วัตถุดิบที่นำมาผลิต ซึ่งมาจาก หลากหลายแหล่ง แต่ละแหล่งมีคุณภาพแตกต่างกันไป เพราะวัสดุต่างชนิดกัน เช่น น้ำมันปาล์ม น้ำมันหมู น้ำมันมะพร้าว ฯลฯ แต่ละอย่างรวมกันไม่ได้ จึงเป็นปัญหาใหญ่ในการผลิต ดังนั้น ผู้ผลิต จะต้องมีความชำนาญและเข้าใจจริง ๆ ส่วน ส่วนเทคโนโลยีของต่างประเทศนั้น ยังไม่เหมาะสมกับ การผลิตไบโอดีเซลของบ้านเรา เพราะวัตถุดิบไม่เหมือนกัน ส่วนมากวัตถุดิบต่างประเทศจะเป็น ชนิดเดียวกัน เช่น น้ำมันมะกอก หรือมันฝรั่งต้นแรก การใช้สารเคมีจะมีมาตรฐานกว่า

ข้อดีของไบโอดีเซล

1. ลดการนำเข้าน้ำมันจากต่างประเทศ ลดการขาดดุลการค้า
2. ราคาประหยัดกว่าน้ำมันดีเซล
3. การเผาไหม้สมบูรณ์กว่า ไม่มีควันดำ หรือควันพิษ
4. ยืดอายุการใช้งานเครื่องยนต์
5. ส่งเสริมการเกษตร เกี่ยวกับการปลูกพืชน้ำมัน
6. ลดมลพิษในอากาศ สุขภาพประชาชนดีขึ้น
7. สร้างงานให้คนชนบทมีงานทำ และสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน

ข้อเสียของไบโอดีเซล

1. ถ้าไม่บริสุทธิ์ จะมีผลเสียกับห้องเผาไหม้ และปั๊มเชื้อเพลิง กำลังเครื่องยนต์ลดลง จากการใช้ดีเซล
2. เป็นสารละลายสามารถทำลายสีและยาง โดยเฉพาะที่ทำมาจากยางธรรมชาติ
3. ทำปฏิกิริยากับไส้กรองน้ำมันที่มีคุณภาพต่ำ หรือทำจากกระดาษแต่ไม่มีปัญหากับไส้กรองที่ทำจากใยสังเคราะห์
3. ถ้าถังน้ำมัน หรือท่อทางเดินน้ำมันสกปรก ไบโอดีเซลจะไปละลายสิ่งสกปรกนั้นเข้ามาอยู่ในตัวหมด ทำให้น้ำมันขุ่น และจะไปทำให้กรองน้ำมันตันบ่อย แต่ไม่ทำอันตรายส่วนที่เป็นโลหะ

2.3 ภาวะโลกร้อน

ผลกระทบจากสภาวะโลกร้อน

ชมรมบ้านสุขภาพ (2550) อธิบายเกี่ยวกับผลกระทบจากสภาวะโลกร้อนไว้ดังนี้

1. ผลกระทบด้านนิเวศวิทยา แลกซ์ทั่วโลกได้รับผลกระทบมากที่สุดและก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งภูเขาน้ำแข็ง ก้อนน้ำแข็งจะละลายอย่างรวดเร็ว ทำให้ระดับน้ำทะเลทางขั้วโลกเพิ่มขึ้น และไหลลงสู่ทั่วโลกทำให้เกิดน้ำท่วมได้ทุกทวีป นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของสัตว์ทะเล และระบบนิเวศเปลี่ยนแปลงไป

ส่วนทวีปยุโรป ยุโรปใต้ภูมิประเทศจะกลายเป็นพื้นที่ลาดเอียงเกิดความแห้งแล้ง ในหลายพื้นที่ปัญหาอุทกภัยจะเพิ่มขึ้นเนื่องจากธารน้ำแข็งบนบริเวณยอดเขาสูงที่ปกคลุมด้วยหิมะจะละลายจนหมด ขณะที่เอเชียอุณหภูมิจะสูงขึ้นเกิดฤดูกาลที่แห้งแล้ง มีน้ำท่วม ผลิตผลทางอาหารลดลง ระดับน้ำทะเลสูงขึ้นสภาวะอากาศแปรปรวนอาจทำให้เกิดพายุต่าง ๆ มากมายเข้าไปทำลายบ้านเรือนที่อยู่อาศัยของประชาชน ซึ่งปัจจุบันก็เห็นผลกระทบได้ชัดไม่ว่าจะเป็นได้ฝุ่น

แต่แถบทวีปอเมริกาเหนืออุตสาหกรรมการผลิตอาหารจะได้รับผลประโยชน์เนื่องจากอากาศที่อุ่นขึ้นพร้อม ๆ กับทุ่งหญ้าใหญ่ของแคนาดาและทุ่งราบใหญ่สหรัฐอเมริกาจะล้มตายเพราะความแปรปรวนของอากาศส่งผลต่อสัตว์

นักวิจัยได้มีการคาดการณ์อุณหภูมิผิวโลกในอีก 100 ปีข้างหน้า หรือประมาณปี 2643 ว่า อุณหภูมิจะสูงขึ้นจากปัจจุบันราว 4.5 องศาเซลเซียส เนื่องจากการคาดการณ์ว่า จะมีการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ถึงร้อยละ 63 และก๊าซมีเทนร้อยละ 27 ของก๊าซเรือนกระจก

สำหรับประเทศไทยมีอุณหภูมิสูงขึ้นประมาณ 1 องศาเซลเซียส ในช่วง 40 ปี อย่างไรก็ตาม หากอุณหภูมิเพิ่มสูงขึ้น 2-4 องศาเซลเซียส จะทำให้พายุไต้ฝุ่นเปลี่ยนทิศทาง เกิดความรุนแรง และมีจำนวนเพิ่มขึ้นร้อยละ 10-20 ในอนาคต นอกจากนี้ ฤดูร้อนจะขยายเวลายาวนานขึ้น ในขณะที่ ฤดูหนาวจะสั้นลง

2. ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ รัฐที่เป็นเกาะเล็ก ๆ ของทวีปอเมริกาจะได้รับผลกระทบระดับน้ำทะเลที่สูงขึ้นกัดกร่อนชายฝั่ง จะสร้างความเสียหายแก่ระบบนิเวศ แนวปะการังจะถูกทำลาย ปลาทะเลประมงปัญหา เนื่องจากระบบนิเวศที่แปรเปลี่ยนไป ธุรกิจท่องเที่ยวทางทะเลที่สำคัญจะสูญเสียรายได้มหาศาล

นอกจากนี้ ในเอเชียยังมีโอกาสร้อยละ 66-90 ที่อาจเกิดฝนกระหน่ำและมรสุมอย่างรุนแรง รวมถึงเกิดความแห้งแล้งในฤดูร้อนที่ยาวนาน ทั้งนี้ ในปี 2532-2545 ประเทศไทยเกิดความเสียหาย จากอุทกภัย พายุ และภัยแล้ง คิดเป็นมูลค่าเสียหายทางเศรษฐกิจมากกว่า 70,000 ล้านบาท

3. ผลกระทบด้านสุขภาพ ภาวะโลกร้อนไม่เพียงทำให้ระบบนิเวศเปลี่ยนแปลงไปแต่มีสิ่งซ่อนเร้นที่แอบแฝงมาพร้อมปรากฏการณ์นี้ด้วยว่าโลกร้อนขึ้นจะสร้างสภาวะที่พอเหมาะพอควรให้เชื้อโรคเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว นักนิเวศวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยคอร์เนลในอเมริการะบุว่าโลกร้อนขึ้นจะก่อให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมแก่การฟักตัวของเชื้อโรคและศัตรูพืช ที่เป็นอาหารของมนุษย์บางชนิด โรคที่ฟักตัวได้ดีในสภาพร้อนขึ้นของโลก จะสามารถเพิ่มขึ้นมากในอีก 20 ปีข้างหน้า ทั้งจะมีการติดเชื้อเพิ่มมากขึ้นในโรคมาลาเรีย ไข้ส่า อหิวาห์ตกโรค และอาหารเป็นพิษ นักวิทยาศาสตร์ในที่ประชุมองค์การอนามัยโลก และ London School of Hygiene and Tropical Medicine วิทยาลัยศึกษาด้านสุขอนามัยและเวชศาสตร์เขตร้อนของอังกฤษ แถลงว่า ในแต่ละปีประชาชนราว 160,000 คน เสียชีวิตเพราะได้รับผลกระทบจากภาวะโลกร้อน ตั้งแต่โรคมาลาเรียไปจนถึงการขาดแคลนสุขอนามัยที่ดี และตัวเลขผู้เสียชีวิตนี้อาจเพิ่มขึ้นเกือบสองเท่าตัวในอีก 17 ปีข้างหน้า แถลงการณ์ของคณะแพทยระดับโลกระบุว่า เด็กในประเทศกำลังพัฒนาจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงมากที่สุด เช่นในประเทศแถบแอฟริกา ละตินอเมริกา และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่จะต้องเผชิญกับการแพร่ขยายของการขาดแคลนสุขอนามัย โรคท้องร่วง และโรคมาลาเรีย ท่ามกลางอุณหภูมิโลกร้อนขึ้น น้ำท่วม และภัยแล้ง

การป้องกันโลกร้อน

ชมรมบ้านสุขภาพ (2550) อธิบายว่า มีผู้แนะนำวิธีการช่วยป้องกันสภาวะโลกร้อนไว้ดังนี้

1. ลดระยะทางที่ใช้สำหรับการขนส่งอาหาร เนื่องจากมลพิษจากการขนส่งนั้นเป็นตัวการสำคัญมากที่สุดในการเพิ่มปริมาณ ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในบรรยากาศให้เราพยายามบริโภคอาหารที่ผลิตและปลูก ในท้องถิ่น จะช่วยลดพลังงานที่ใช้สำหรับการขนส่งได้

2. ลดระดับการใช้งานเครื่องใช้ ไฟฟ้าลงแม้เพียงน้อยนิด เช่น เพิ่มความร้อนของเครื่องปรับอากาศในสำนักงานหรือที่พัก อาศัยลงสักหนึ่งองศา หรือปิดไฟขณะไม่ใช้งานปิดฝามือที่มีอาหารร้อนอยู่ หรือลดจำนวนชั่วโมงการดูโทรทัศน์หรือฟังวิทยุลงอาจลดค่าใช้จ่ายของเราไม่มากนักแต่จะส่งผลกระทบต่อโลก

3. นำกระดาษหรือภาชนะบรรจุอื่น ๆ กลับไปใช้ใหม่ พยายามซื้อสิ่งของที่มีอายุการใช้งานนาน ๆ จะช่วยลดการใช้พลังงานของโลกอย่างมาก

4. รักษาป่าไม้ให้ได้มากที่สุด และลดหรืองดการจัดซื้อสิ่งของหรือเฟอร์นิเจอร์ต่าง ๆ ที่ทำจากไม้ที่ตัดเอามาจากป่า เพื่อปล่อยให้ต้นไม้และป่าไม้เหล่านี้ได้ทำหน้าที่การ เป็นปอดของโลกสืบไป

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธีระชัย วาสนาสมสกุล (2545) ทำการศึกษาเรื่อง ทักษะคติของผู้บริโภคต่อน้ำมันไบโอดีเซลในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทราบเรื่องน้ำมันไบโอดีเซลจากสถานีบริการ และทราบว่าน้ำมันไบโอดีเซลเป็นผลิตภัณฑ์ที่ช่วยเหลือการเกษตรให้สามารถขายผลิตผลทางการเกษตรซึ่งเป็นวัตถุดิบที่นำมาใช้ในการผลิตน้ำมันไบโอดีเซลได้ในราคาที่สูงขึ้น นอกจากนี้ยังทราบว่าน้ำมันไบโอดีเซลเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีราคาถูกกว่าน้ำมันดีเซลธรรมดา ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดไม่ทราบว่ามิสถานีบริการน้ำมันไบโอดีเซลจำนวนกี่แห่งในจังหวัดเชียงใหม่และแต่ละสถานีตั้งอยู่ที่ใดบ้าง

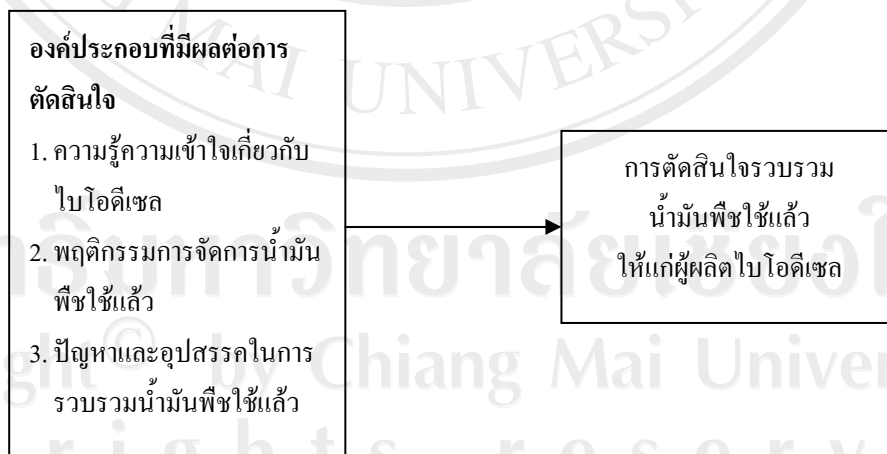
ด้านพฤติกรรมการเติมน้ำมันไบโอดีเซล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความถี่ในการเติมน้ำมัน 3 - 4 ครั้งต่อเดือน และมีระยะเวลาในการใช้น้ำมันไบโอดีเซลน้อยกว่าหนึ่งเดือน จำนวนเงินที่เติมน้ำมันแต่ละครั้งระหว่าง 201 - 600 บาท ยานพาหนะที่ใช้บริการมากที่สุดคือรถกระบะ สถานีบริการที่ใช้บริการมากที่สุดคือสถานีบริการน้ำมันไบโอดีเซลสาขาเขต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นสถานีบริการที่ตั้งอยู่ในทางผ่านไปยังที่พัก ที่ทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามมีทัศนคติต่อน้ำมันไบโอดีเซล คือ เห็นว่าเป็นน้ำมันดีเซลที่มีคุณภาพดีกว่าน้ำมันไบโอดีเซล และมีความต้องการจะไม่ใช้น้ำมันไบโอดีเซลในอนาคต

บุญชัย ตันติกรกุล (2546) ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาการลดปริมาณควันดำจากเครื่องยนต์ดีเซลที่ใช้น้ำมันปาล์มดีเซล โดยการติดตั้งอุปกรณ์กรองควันดำ จากแนวคิดควันดำประกอบด้วยอนุภาคคาร์บอนที่มาจากเครื่องยนต์ดีเซล เป็นส่วนประกอบหลักของมลภาวะทางอากาศ ซึ่งเป็นอันตรายต่อสุขภาพในเขตพื้นที่ของเมืองใหญ่ เช่น กรุงเทพฯ ระดับของละอองอนุภาคที่สูงจะมีผลต่อปัญหาการหายใจ และโรคทางเดินหายใจ การศึกษานี้จะมองผลจากการใช้อุปกรณ์กรองควันดำที่ได้กรองคล้ายรังผึ้ง และการใช้น้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ผสม ต่อการลดปริมาณควันดำของเครื่องยนต์ดีเซล การทดสอบจะดำเนินการหาค่าประสิทธิภาพของอุปกรณ์กรองควันดำ ความดันย้อนกลับจากการใช้กรอง และผลของการใช้น้ำมันปาล์มผสมในอัตราส่วน 5, 10 และ 20 เปอร์เซ็นต์ โดยปริมาตร มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงควันดำและแก๊สเช่นไร รวมทั้งผลกระทบของสมรรถนะและอัตราสิ้นเปลืองน้ำมันเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์ดีเซลผลจากการทดสอบไส้กรองเซรามิกมีประสิทธิภาพการกรองมากกว่า 90 เปอร์เซ็นต์, ความดันย้อนกลับจากไส้กรองใหม่มีค่าเป็น 0.639 psi ที่ 1000 รอบ/นาที และ 1.44 psi ที่ 3000 รอบ/นาที การผสมน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ที่ 10 และ 20 เปอร์เซ็นต์ โดยปริมาตร ลดปริมาณควันดำลงได้ 20-30 เปอร์เซ็นต์ เทียบกับการใช้น้ำมันดีเซลล้วน โดยที่การลดลงของควันดำนี้มีค่ามากกว่าการผสมน้ำมันปาล์ม 5 เปอร์เซ็นต์ การใช้อุปกรณ์กรองควันดำร่วมกับน้ำมันปาล์มดีเซล สามารถลดควันดำลงได้มากกว่าการใช้น้ำมันดีเซล

ส่วนปริมาณแก๊ส CO, CO₂ และ NO_x จากการผสมที่ทุกอัตราส่วนมีค่าไม่แตกต่างจากการใช้น้ำมันดีเซล ด้านสมรรถนะและอัตราสิ้นเปลืองน้ำมันเชื้อเพลิง จากการใช้อุปกรณ์กรองควันดำและน้ำมันปาล์มดีเซล ไม่แสดงความแตกต่างใดๆ

สมนึก จรูญจิตเสถียร และคณะ (2546) ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินผลการใช้น้ำมันดีเซลผสมน้ำมันพืชธรรมชาติกับเครื่องยนต์เกษตร เนื่องจากสถาบันวิจัยและเทคโนโลยี ปตท. ได้รับมอบหมายจากโครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา ในปี พ.ศ. 2543 ให้ทำการวิจัยเพื่อหาสูตรที่เหมาะสมสำหรับใช้งานน้ำมันดีเซลผสมน้ำมันพืชธรรมชาติกับเครื่องยนต์เกษตร ซึ่งภายหลังการทดสอบด้านความทนทาน ระยะเวลา 1,000 ชั่วโมง ในเครื่องยนต์เกษตร พบว่า สามารถผสมน้ำมันปาล์มดิบในน้ำมันดีเซลได้ไม่เกินร้อยละ 15 โดยปริมาตร (น้ำมันสูตรที่ 1) ในขณะที่สามารถผสมน้ำมันมะพร้าวดิบในน้ำมันดีเซลได้ไม่เกินร้อยละ 20 โดยปริมาตร (น้ำมันสูตรที่ 2) ผลการทดสอบพบว่าน้ำมันทั้ง 2 สูตร ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบในด้านสมรรถนะ อาทิ ผลกระทบต่อกำลังไฟฟ้า การสิ้นเปลืองเชื้อเพลิง และควันดำ แตกต่างจากการใช้น้ำมันดีเซล ตลอดจนผลกระทบต่อชิ้นส่วนภายในเครื่องยนต์ ยกเว้นลูกปั๊มภายในปั๊มหัวฉีดซึ่งสังเกตพบคราบสีน้ำตาล สันนิษฐานว่าเกิดจากการที่น้ำมันดีเซลผสมน้ำมันพืชธรรมชาติมีเสถียรภาพต่อการทนอุณหภูมิสูงกว่าน้ำมันดีเซล

2.5 กรอบแนวคิดสำหรับการวิจัย

ภาพ 2.1 กรอบแนวคิดสำหรับการวิจัย